

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

8 stycznia 2019

nr 2 (LXXIV)

cena: 13 Kč

FOTOREPORTAŻ
MOSTECKIE
BALOWANIE
STR. 4

ZBLIŻENIA
Z OŁÓWKIEM NA
KRAKOWSKIEJ SCENIE
STR. 5

WYWIAD
JESTEM PRZED
WSZYSTKIM SOBĄ
STR. 7

Co łączy narty, kanapę i Szymborską?

Nie zawsze w Mostach...

Zjazd Gwiazdzisty jest największą imprezą sportową przeznaczoną dla uczniów polskich szkół podstawowych na Zaozlu. Początkowo zawody odbywały się na Zorómbku w Koszarzyskach, na stoku Kozubowej, a także na Bagińcu. Nowoczesne dzieje imprezy związane są już z Mostami koło Jabłonkowa.

WYDARZENIE: Wielkimi krokami zbliża się kolejna, już. 47. edycja Zjazdu Gwiazdzistego. Tegorocznym organizatorem jest PSP im. Władysława Szymborskiej w Wędryni. Spotykamy się 2 marca na nartostradach w Mostach koło Jabłonkowa.

Janusz Bittmar

Przygotowania do imprezy idą pełną parą – powiedział „Głosowi” Krzysztof Gąsiorowski, dyrektor węgryńskiej placówki. – Dla mnie to będzie debiut na Zjeździe w roli dyrektora węgryńskiej szkoły, dlatego cieszę się podwójnie. Spotkania robocze odbywają się regularnie od października.

W organizację Zjazdu Gwiazdzistego są cyklicznie zaangażowane podgórskie szkoły z polskim językiem nauczania. Przed rokiem dopisała pogoda, którą notabene zaklinają również tegorocznymi organizatorzy. – Jestem optymistką. Wierzę, że zimowa pogoda wytrzyma aż do marca i Zjazd zostanie przeprowadzony w dobrych warunkach. Nie zawsze tak było i często pogoda płatała figle – stwierdziła Irena Rajska, zastępca dyrektora PSP w Wędryni, która w sztabie organizacyjnym Zjazdu pełni rolę szefowej sekretariatu.

Do wszystkich szkół dotarły już informacje o terminie i wstępnych planach organizacyjnych. Kierownik organizacyjny Zjazdu, Tadeusz Farny, potwierdził, że ośrodek narciarski w Mostach koło Jabłonkowa w dniu zawodów powinien być zamknięty dla gości hotelowych, a także zwykłych turystów. – Podobnie jak w zeszłym roku wszystkie trasy alpejskie i biegowe będą zarezerwowane wyłącznie dla uczestników Zjazdu Gwiazdzistego. Ten pomysł zdał egzamin – powiedział nam Farny.

Organizatorzy postawili na sprawdzony sztab techniczny. Kierownikiem tras biegowych będzie ponownie Władysław Martynek, slalomowych Karel Bury. Rywalizacja w narciarstwie klasycznym odbędzie się na sprawdzonym miejscu, z lewej strony nad hotelem Grůń. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, zmian na lepsze

• Na starcie ubiegłorocznej edycji. Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

doczekają się alpejczycy. Trwa instalacja nowoczesnej kanapy. – Robimy, co w naszej mocy, aby jak najszybciej udostępnić kanapę gościom naszego ośrodka. Do końca stycznia powinniśmy sfinalizować sprawę. Oczywiście liczymy, że na początku marca wszystko będzie już działać sprawnie, z korzyścią dla uczestników Zjazdu Gwiazdzistego – powiedział „Głosowi” Pavel Taufer, szef ośrodka. Nowoczesny wyciąg w znaczny sposób ułatwi pracę organizatorom Zjazdu. – Dzieci wraz z rodzicami szybciej

i przede wszystkim wygodniej dojadą na sam szczyt nartostrady. Dla mosteckiego ośrodka nowa kanapa ma znaczenie strategiczne, a więc wierzę, że tej zimy doczekamy się upragnionej modernizacji – podkreślił Farny.

Formuła tegorocznego Zjazdu nie powinna ulec zmianie – młodzi narciarze powalczą więc o medale w dyscyplinach alpejskich i klasycznych. Wrócił natomiast temat włączenia do programu imprezy snowboardu. Roman Zemene, kierownik ekipy pomocniczej, należy

do grona ambasadorów powrotu snowboardu na Zjazd, ale w charakterze konkurencji pokazowej. – Snowboard cieszy się sporą popularnością zwłaszcza wśród gimnazjalnej młodzieży, co wpisuje się w klimat zacieśniania współpracy pomiędzy podstawówkami a Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie – stwierdził Zemene, na co dzień nauczyciel w czeskokieszyńskim gimnazjum. – Pomysł wdrożenia snowboardu do programu Zjazdu jest szeroko dyskutowany, zobaczymy, co z tego wyniknie –

zdradziła nam Rajska. Tajemnicą został też owiany program towarzyszący na scenie przed hotelem Grůń. W zeszłym roku, pomimo arktycznych warunków, świetny koncert dała rockowa formacja Ampli Fire. Kto zagrzeje zziębniętych uczestników Zjazdu tym razem? – Wiele osób zwróciło się do mnie z pytaniem, czy na Zjeździe Gwiazdzistym zagra pochodząca z Wędryni Ewa Farna. Powiem tak: Ewa będzie obecna na zawodach, ale raczej nie w roli piosenkarki – dodał Gąsiorowski. ▲

NASZ »GŁOS«

Witold Koźdoń
kozdon@glos.live

Szanowni Czytelnicy, jak wam idzie realizowanie noworocznych postanowień? Przełom roku to przecież czas, w którym rzucanie noworocznych wyzwań jest w modzie. To także moment, który chyba najbardziej kojarzy się ze zmianą. W końcu zostawiamy za sobą 365 dni i zaczynamy od zera. Ponoć „świeży początek” to idealny moment, aby zmienić nasze życie na lepsze. Tyle że to akurat iluzja, bo naprawdę zdecydowana większość z nas za życiowymi zmianami – mówiąc dyplomatycznie – nie przepada. Za to każdy pragnie mieć własne mieszkanie, pewną pracę, rodzinę i przyjaciół, którzy zawsze będą. To daje nam poczucie bezpieczeństwa, przekonanie, że jeżeli coś się „posypie”, nie będziemy musieli radzić sobie z tym sami.

Dodatkowo wiadomo, że regularny tryb życia mniej męczy nasz organizm... Kiedy przywykniemy do wstawania każdego dnia o szóstej rano, w końcu zaczniemy się budzić na kilka minut przed budzikiem. Jedząc o określonych godzinach, nauczymy nasz organizm odczuwania głodu o konkretnych porach dniach. Czy tego chcemy czy nie, działamy według wypracowanych schematów. Gdy więc nagle zajdzie niespodziewana zmiana i burzy się ustalony wokół nas porządek, nasz umysł głupieje, bo stare nawyki stają się bezużyteczne. Pojawiają się lęk i obawy. Odnalezienie się w nowej sytuacji wymaga od nas zaangażowania, na które nie zawsze mamy ochotę.

Niewielu jest ludzi, którzy potrafią przewidzieć zmiany i wcześniej się do nich przygotować. W efekcie, dziewięć z dziesięciu postanowień noworocznych w ogóle nie zostaje zrealizowanych. Jak więc sprawić, by miały one jakikolwiek sens? Moim zdaniem przede wszystkim nie bądzmy dla siebie katami i nie próbujemy mierzyć się z kilkoma postanowieniami jednocześnie. Im bardziej będziemy dla siebie surowi, tym szybciej nam się odechce i postanowienia pójda w zapomnienie. Okazuje się jednak także, że kamieniem milowym w dotrzymaniu postanowienia jest pierwszych 21 dni. Jeżeli uda się wytrwać ten czas, nowe nawyki łatwiej wejdą w krew, a nawet staną się rutyną. Życzę więc Państwu (ale także sobie), byśmy w wypełnianiu noworocznych postanowień przetrwali owe najtrudniejsze, pierwsze trzy tygodnie. ▲

PRZEŻYJMY TO JESZCZE RAZ...

• Klub Kobiet MK PZKO w Jabłonkowie nie od dziś organizuje ciekawe wystawy. Na zdjęciu piernikowa ekspozycja. A może ktoś z Czytelników pamięta, który to był rok? Fot. FRANCISZEK BAŁON

CYTAT NA DZIS

Paweł Frątczak,

rzecznik prasowy komendanta głównego Państwowej Straży Pożarnej

●●●
Strażacy sprawdzili 325 tzw. escape roomów; 26 obiektów, w których wykryto największe nieprawidłowości, zostało zamkniętych. Kontrole miały związek z pożarem, który wybuchnął w escape roomie w Koszalinie. Zginęło w nim pięć osób.

Nowe godziny otwarcia

Szanowni Czytelnicy! Z dniem 14 stycznia zmieniają się godziny pracy sekretariatu redakcji „Głosu”. Zapraszamy w dni robocze w następujących godzinach.

- Poniedziałek 8.30-15.30
- Wtorek 8.00-15.30
- Środa 8.30-15.30
- Czwartek 8.00-15.30
- Piątek 8.00-14.00.

DZIŚ...

8

stycznia 2019

Imieniny obchodzą:

Erhard, Seweryn,
Wawrzyniec

Wschód słońca: 7.41

Zachód słońca: 16.01

Do końca roku: 357 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Elvise Presleya

Przysłowia:

„Gdy w zimie nie było

śniegu, to go wiele

spadnie w kwietniu”

JUTRO...

9

stycznia 2019

Imieniny obchodzą:

Adrian, Antoni, Piotr

Wschód słońca: 7.41

Zachód słońca: 16.03

Do końca roku: 356 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Ligi Ochrony

Przyrody

Przysłowia:

„Styczeń, styczeń

wszystko studzi – ziemię,

bydło, ludzi”

POJUTRZE...

10

stycznia 2019

Imieniny obchodzą:

Agaton, Jan, Wilhelm

Wschód słońca: 7.41

Zachód słońca: 16.04

Do końca roku: 355 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Obniżania

Kosztów Energii

Przysłowia:

„Gdy słońce przygrzewa

na Jana Dobrego,

spodziewać się można

lata pogodnego”

POGODA

wtorek

dzień: -8 do -1 C

noc: 0 do 2 C

wiatr: 4-8 m/s

środa

dzień: 1 do 2 C

noc: 0 do 0 C

wiatr: 3-6 m/s

czwartek

dzień: -4 do 0 C

noc: -4 do -6 C

wiatr: 2-4 m/s

Nowoczesna komunikacja

Nowe autobusy i dłuższe trasy – wraz z nadejściem nowego roku doszło do dużych zmian w komunikacji miejskiej w Czeskim Cieszynie. Wybudowano nowe przystanki, zakupione zostały cztery nowe szwedzkie autobusy.

Mieszkańcy otrzymają najlepsze autobusy, jakie można dziś znaleźć na rynku. W mieście pojawiają się cztery całkowicie nowe, nowoczesne autobusy scania citywide – zapowiadał pod koniec grudnia Tomáš Hloušek, kierownik Wydziału Transportu Urzędu Miasta. Na ulicach miasta pojawiły się ekologiczne pojazdy niskopodłogowe, wyposażone w rampę dla wózków inwalidzkich. Siedzenia mają antybakteryjną tapicerkę, podłogi posiadają antypoślizgowe wykończenie. Sprawą oczywistą jest klimatyzacja.

Zmienił się nie tylko park maszynowy, ale także trasy komunikacji miejskiej. Pierwszą zmianą jest przedłużenie linii nr 723 do Żukowa Górnego. W tej rozbudowującej się peryferyjnej

dzielnicy powstały dwa nowe przystanki. By scanie mogły tam kursować, trzeba było najpierw wybudować pętlę autobusową oraz sześć miejsc umożliwiających wymijanie się pojazdów na wąskiej drodze.

Kolejne zmiany nastąpiły w centrum miasta. Powstał nowy przystanek „Ratusz” przy ul. Smetany, dwa inne przystanki zmieniły lokalizację. Na przykład przystanek koło dworca kolejowego, znajdujący się do tej pory przed hotelem „Piast”, został przeniesiony na drugą stronę jezdni. Wiceburmistrz Vít Slováček podkreślił, że zmiany w kursach autobusów w centrum miasta mają ułatwić przede wszystkim seniorom dotarcie do różnych urzędów i instytucji. (dc)

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

CZESKI CIESZYN

Właściciele lub najemcy domów z ogrodem mogą nadal ubiegać się o przyznanie pojemników na bioodpady. Jak informuje Dorota Havlikowa, rzeczniczka czeskokieszyńskiego magistratu, by dopełnić formalności, mieszkańcy mogą skorzystać z formularza na stronie internetowej miasta lub pod specjalnym adresem: bioodpad@tesin.cz. Drukowane formularze są natomiast dostępne w holu Urzędu Miejskiego. (wik)

JABŁONKÓW

Trwa rozbudowa Domu Dzieci i Młodzieży. W grudniu zakończono betonowanie fundamentów szybu nowej windy oraz zewnętrznej klatki schodowej. Miasto otrzymało na to zadanie dotację z funduszu IROP w wysokości 10 mln koron. Warunkiem jej przyznania było wybudowanie windy, która będzie służyć dzieciom i

młodzieży poruszającej się na wózkach inwalidzkich oraz stworzenie warsztatów rękodzielniczych. (wik)

SUCHA GÓRNA

W poniedziałek wznowiono po przerwie, spowodowanej zakończeniem działalności przez przewoźnika, kursy szkolnego busa. Zwozi on dzieci do szkół podstawowych z bardziej odległych części wioski. Władze gminy podpisały umowę z nowym przewoźnikiem – ČSAD Karwina. Uczniowie bezpłatnie korzystają z przejazdów. (dc)

OSTRAWA

Ciężkimi obrażeniami zakończyła się nietypowa

eskapada 27-letniego mężczyzny, który w sobotni wieczór postanowił wspiąć się na metalową konstrukcję dawnego wielkiego pieca w Dolnej Strefie Witkowice. Nieodpowiedzialny „śmiać” runął z wysokości 10 metrów tak niefortunnie, że z miejsca upadku musieli wyciągać go strażacy. Pacjent został w stanie ciężkim przewieziony do ostrawskiego Szpitala Uniwersyteckiego. (sch)

Śpiewnik na Rok Kubisza

Koło Macierzy Szkolnej przy Polskiej Szkole Podstawowej i Przedszkolu im. Jana Kubisza w Gnojniku wydało pod koniec ub. roku śpiewnik „Ocalmy od zapomnienia”. Zawiera on wybór pieśni z publikacji „Śpiewajmy wszyscy” Józefa Wierzgonia. Zbiór został wydany w nakładzie 2 tys. egzemplarzy, ma więc szansę trafić do wielu odbiorców.

Danuta Chlup

Dziesięć lat temu światło dzienne ujrzało pierwsze wydanie śpiewnika „Ocalmy od zapomnienia”. W naszej szkole jest taki zwyczaj, że wręczamy go co roku pierwszoklasistom. Korzystają z niego na lekcjach podczas całej dziesięcioletniej edukacji. Nakład już się wyczerpał, dlatego zdecydowaliśmy się na wznowienie – powiedział „Głosowi” Tadeusz Grycz, dyrektor gnojnickiej szkoły.

Projekt wpisuje się w rocznice Jana Kubisza – patrona szkoły. W zeszłym roku upłynęło 170 lat od jego urodzin, w marcu br. minie 90. rocznica śmierci poety. Na okładce śpiewnika umieszczono portret Kubisza, publikację otwierają utwory, do których napisał słowa: „Ojcowski dom” i „Płyniesz Olzo”.

Śpiewnik zawiera utwory ludowe, patriotyczne, biesiadne, osobne części stanowią piosenki dla przedszkola oraz pieśni nowoczesne – przeboje polskich zespołów i wokalistów, m.in. Maryli Rodowicz, Czerwonych Gitar, Bajmu czy

• Tadeusz Grycz. Fot. DANUTA CHLUP

Lady Pank. Nie jest on powtórką poprzedniego wydania, wprowadzono pewne nowości i zmiany w układzie graficznym. W śpiewniku zamieszczono także hymn gnojnickiej szkoły. W poprzednim wyda-

niu go nie było, ponieważ powstał w 2010 roku. – Przy zapisach nutowych bardzo pomógł nam Władysław Czepiec – podkreślił dyrektor. Podobnie jak poprzednie wydanie „Ocalmy od zapomnienia”, tak-

że to nowe będzie służyło przede wszystkim uczniom gnojnickiej szkoły. Ale nie tylko. Grycz zachęca, by zainteresowani jego nabyciem skontaktowali się ze szkołą. ▲

Charytatywne kołędowanie

• Kogo cieszą dźwięki polskich kołęd, zwłaszcza w znakomitym wykonaniu, wyszedł z kościoła parafialnego w Jabłonkowie szczęśliwy. W niedzielne popołudnie odbył się tam charytatywny Koncert Kołęd. Bohaterami wydarzenia były Chór Męski „Gorol”, polski chór parafialny przy akompaniamencie orkiestry kameralnej, a także chór „Melodia” z Nawsia. Koncert prowadził Tadeusz Filipczyk, do wiernych zwrócił się także proboszcz parafii jabłonkowskiej, ksiądz Janusz Kiwak. Na koniec koncertu wszyscy – wykonawcy oraz słuchacze – wspólnie odśpiewali tradycyjną kołędę „Bóg się rodzi”. Więcej zdjęć oraz krótki materiał filmowy można znaleźć na naszej stronie internetowej: www.glos.live. (endy)

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

LICZBA DNIA

1,2 mln osób przeszło w niedzielnych Orszakach Trzech Króli. W całej Polsce zorganizowano aż 752 wydarzeń. Wspólnym hasłem były słowa „Odnowi oblicze ziemi”. Orszaki są organizowane od 11 lat, w każdym roku dotychczas kolejne miejscowości. W niedzielę po raz pierwszy orszak przeszedł ulicami Jaworza. (wot)

Fot. TOMASZ WOLFF

Ślónski balowani

Rok przeleciał jakby z bicia strzelił i zaś mómy styczeń i dalszy, już 54. Bal Ślónski, kiery od poczóntku robióm mistrzowiccy PZKO-wcy. Dłógo je jego historyja, o kierej my wela razy pisali, doś na tym, że w ostatnich rokach jego świadkym je czeskocieszyńsko „Strzelnica”. Tak bedzie i w tym roku, w pióntek 25 stycznia. Sta-

rómy sie dycki, aby nasi Goście nie jyny dobrze pojedli (a mogóm jeś od wieczora do rana), ale aby też nasycili ducha, bo nie jyny chleby bym człowiek żyje, aby widzieli to, czego nie widzóm każdy dziyrń. Pore roków tymu mieli my profesjonalny zespół folklorystyczny od Preszowa, nazywo sie „PULS”, kiery u nas zrobił taki łóm, tak sie

podobał, pokozoł taki tańce, taki śpiywy, że od tego czasu sie ludzie pytajóm, kiedy zaś przijedzie. Wyszli my im na rynke i bedóm, radzi przijadóm, bo sie im u nas strasznie podoba. Mówióm, że tak serdecznie ich mało kaj witajóm, a pojeżdżili po całym świecie. Podoba sie bardzo na naszym Balu kapeli z Beczwy, kiero sie nazywo „Ri-

vieras”, a naszym Gościóm sie zaś podobajóm óni. Grajóm wszystko – po polsku, po czesku, po światowymu tak, że ludzie ni majóm czasu ani zjeść, ani wypić, a to je już co powiedzieć. Bedóm aji teraz. Aji teraz bedymy śpiywać i tańczyć po naszymu z „Nowinóm”, podobnie jak ze „Suzanami”, kierzi nie jyny pokozóm nasze szumne tańce, ale też pokludzóm poloneza. Kómu i tego by było za mało, może sie spuścić do piwnice i poskokać przy dyskotekowych nutach. Jednym

W SKRÓCIE

Dorociński nad Olzą

Ruszyła przedsprzedaż karnetów na tegoroczny Przegląd „Kino na Granicy”. Tylko do końca stycznia akredytacje będą dostępne w cenie 150 zł. Festiwal filmowy potrwa zaś w Cieszynie i Czeskim Cieszynie od 27 kwietnia do 3 maja. Wiadomo już także, że bohaterem tegorocznej edycji będzie Marcin Dorociński (na zdjęciu). Utytułowany aktor ma na koncie dwa Złote Lwy, Złotą Kaczkę i kilkanaście nominacji za wspaniałe kreacje filmowe. W ramach retrospektywy cieszyńska publiczność zobaczy go w najlepszych rolach, między innymi jako Ryszarda Kuklińskiego w „Jacku Strongu”, Tadeusza w „Róży” czy Aldka Sałackiego w „7 uczuciach”. – Woli zagrać mniej, niż więcej, ale chce pokazać, że jego postać jest pełna precyzji, magnetyzmu, ale i pełna pokory wobec założeń reżyserskich. Wie, jak zdefiniować tajemnicę aktorską – mówi Łukasz Maciejewski, dyrektor programowy filmowego przeglądu. (wik)

Kompozytor patronem

Zdjęcia: ARC

Koncertowe wykonanie „Halki” Stanisława Moniuszki w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie zainaugurowało w sobotę rok poświęcony polskiemu kompozytorowi. Uroczyste rozpoczęcie Roku Moniuszki ogłosili wspólnie minister kultury prof. Piotr Gliński oraz dyrektor Teatru Wielkiego – Opery Narodowej i jednocześnie pełnomocnik MKiDN ds. obchodów 200. rocznicy urodzin Stanisława Moniuszki Waldemar Dąbrowski. 5 stycznia również Dworzec Centralny w Warszawie otrzymał za patrona Stanisława Moniuszkę. Rok Moniuszki został ustanowiony nie tylko przez polski Sejm, ale także ogłoszony przez UNESCO. Wniosowały o to Polska, Litwa i Białoruś, podkreślając, że twórczość Stanisława Moniuszki ma wymiar światowy. (wik)

słowym, robimy wszystko, żeby sie Wóm podobało, żebyście nie nadawali, żeście zmitrznęli czas a kapke przewietrzili szrajtofle. Zaczynóm o pół ósmej. Je jeszcze pore wolnych miejsc. Podziwiejcie sie na www.balslaski.cz, tam uwidzicie, co mocie zrobić, aby my sie razym z Wami mógli radować. Przepieknje zaproszóm. A dziynkujmy Redakcyji „Głosu”, kiero od moc roków nóm patrónuje i pisze o wszystkim, co trzeba o tych naszych balach wiedzieć. (r)

Mosteckie balowanie

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

• To już ponadczterdziestoletnia tradycja, że karnawał zaczyna się w Mostach koło Jabłonkowa. W sobotni wieczór, kiedy przypadła wigilia święta Trzech Króli, zaśnieszony „Kasowy” powitał uczestników 41. Balu Gorolskiego, organizowanego przez ZF „Górole” i Miejsowe Koło PZKO. Jak co roku można się było dobrze pobawić w gronie znajomych i zaszać przy skocznej karpackiej muzyce, ale także podziwiać wystę-

py zaproszonych kapel i zespołów, albowiem mosteckie bal jest również największą, przynajmniej w Europie Środkowej, międzynarodową imprezą folklorystyczną pod dachem, co nieustannie podkreśla Andrzej Niedoba, spiritus movens tego przedsięwzięcia. I tak pierwsza na scenie pojawiła się jabłonkowska „Nowina” z repertuarem kołędowym, zaraz za nią żywiecki „Skład niearchaiczny” z fantastycznym dudziarzem Przemysławem

Fickiem, ostrawska Šmykňa, „Zbojband” z Terchovej, preszowski „Šarišan” oraz węgierski „Pál István Szalonna”, któremu towarzyszyła męska grupa taneczna „Fitos Dezső Társulat”. I ta ostatnia wzbudziła niebywałą wprost entuzjazm widowni brawurowymi tańcami z klaskaniem w dłonie, uderzeniami w uda i przytupami bez podkładu muzycznego. Sam bal rozpoczął się po trzech godzinach

tradycyjnym chodzonym. A potem już poszło i bawiono się do białego rana i na sali, i w innych pomieszczeniach, gdzie muzykanci przygrywali do tańca. Tuż po północy odbyła się loteria, z której dochód, tak jak z biletów, zostanie przeznaczony na dalszą rozbudowę pięknego z każdym rokiem „Kasowego”. Reportaż z 41. Balu Gorolskiego zamieścimy w piątkowym wydaniu „Głosu”.

(jot)

• Autoportret z 1904 roku. Reprodukacja ARC

Beata Schönwald

15 stycznia br. Stanisław Wyspiański obchodziłby 150. urodziny. Początek stycznia jest zatem doskonałym momentem, żeby przypomnieć jego postać i jego spuściznę. Na zaproszenie Stanisława Gawlika pokusił się o to aktor, reżyser oraz kierownik Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, Bogdan Kokotek. Pierwszy tegoroczny wykład Międzygeneracyjnego Uniwersytetu Regionalnego w Czeskim Cieszynie został poświęcony krakowskiemu „czwartemu wieszczowi”.

Kraków i Wyspiański to jedno

Bogdan Kokotek opowieść o Wyspiańskim rozpoczął od Krakowa. Bo też, jak zauważył, „Kraków bez Wyspiańskiego nie byłby Krakowem, a Wyspiański bez Krakowa nie byłby Wyspiańskim”. W tym mieście przecież się urodził, wychowywał, studiował, żył i do niego powracał. Tu poznał swoich przyjaciół oraz przyszłą żonę, tutaj Jan Matejko wziął go pod swoje skrzydła. Dla tego miasta Wyspiański tworzył, pozostawiając w nim trwały ślad w postaci witraży w kościele franciszkanów i katedrze wawelskiej czy dekoracji wnętrz w Domu Towarzystwa Lekarskiego. W Teatrze Miejskim w Krakowie wystawiał swoje sztuki – pierwszą, „Warszawiankę” i głośne „Wesele”. I wreszcie w Krakowie odbył się pogrzeb Wyspiańskiego, który przerodził się w ogromną manifestację polskości z udziałem kilkutysięcznego tłumu.

– Kraków w latach urodzin Wyspiańskiego był małym miasteczkiem. Liczył niespełna 50 tys. mieszkańców. Był bardzo zaniedbany, ponieważ bez pozwolenia komendanta głównego Armii Austriackiej nie wolno było wznosić murowanych budynków. Oprócz Uniwersytetu Jagiellońskiego, Szkoły Sztuk Pięknych i Wawelu nic więcej tu nie było – przybliżył Kokotek.

W Krakowie wychowywała Stasia

Wyspiańskiego bezdzietna ciotka Joanna z Rogowskich Stankiewiczowa. Matka zmarła mu wcześniej, a ojciec, zaglądający do kieliszka rzeźbiarz, nie nadawał się do roli opiekuna małego chłopca. U ciotki młody Wyspiański żył otoczony czułością, dostatkiem i bogatym księgozbiorem. – W trzeciej klasie zaczął chodzić do teatru i odtąd nie opuszczał żadnej premiery. Zafascynowany teatrem razem z kolegami założył nawet kółko teatralne – przypomniał teatralne początki artysty, kierownik Sceny Polskiej.

Z kościoła mariackiego do Paryża

Z rysunkiem na początku było gorzej. – Wyspiański był uczniem raczej średnim, a ocenę dostateczną miał również z rysunków. Na usprawiedliwienie można powiedzieć, że wtedy chodziło bardziej o rysunek techniczny, a on „wolał prowadzić linię wolną, zaokrągloną” – przytoczył prelegent. Mimo to po zdaniu matury Wyspiański miał już całą teczkę swoich szkiców – architektury, portretów i motywów roślinnych. Z nimi udał się do dyrektora Szkoły Sztuk Pięknych, Jana Matejki. – Matejko od razu poznał się na jego talencie i przyjął go do szkoły na oddział rysunków – zaznaczył Kokotek. Mało tego, będąc faworytem Matejki, już na pierwszym roku otrzymał propozycję współpracy z zespołem przy renowacji wnętrza kościoła mariackiego. Tam mógł spotkać się w praktyce z techniką polichromii i witrażu oraz... zarobić pieniądze. Te za namową architekta Tadeusza Stryjeńskiego, prowadzącego wraz z Matejką prace restauratorskie, przeznaczył na podróż do Paryża. Matejko co prawda nie był podobno zwolennikiem tego, żeby tak młodzi studenci przerywali studia, Wyspiański zapalił się jednak do tego pomysłu.

W stolicy nad Sekwaną Wyspiański nie tylko studiował malarstwo, ale był także pod wrażeniem oferty paryskich teatrów. – Dylemat, czy zostać malarzem, czy człowiekiem teatru, objawił się z całą mocą w momencie, kiedy w drodze po-

wrotnej zatrzymał się w Bawarii i zobaczył operowe przedstawienia Wagnera. To był inny teatr niż znany mu z Paryża teatr klasyczny – zauważył kierownik Sceny Polskiej.

W Paryżu Wyspiański był w sumie cztery razy. Czasem bawił tam kilka miesięcy, czasem nawet półtora roku. – Miasto, prywatna szkoła malarska, otoczenie, spotkania ze światem artystycznym wpłynęły na otwarcie jego horyzontów i na to, czego w życiu dokonał. W Paryżu, niestety, zaraził się też chorobą weneryczną i z problemami zdrowotnymi zmagał się do końca życia – podsumował.

»Wesele« byłoby za mało

Twórczość teatralna Stanisława Wyspiańskiego wiąże się z jedynym wówczas w Krakowie Teatrem Miejskim, dziś Teatrem im. Juliusza Słowackiego. Tam po raz pierwszy spotkał się z Heleną Modrzejewską, tam też zadebiutował ze swoją pierwszą sztuką „Warszawianka. Pieśń z roku 1831”. – Sztuka nie odniosła wielkiego sukcesu. Jednym z powodów było to, że jako jednoaktówka nie została dobrze dobrana z inną jednoaktówką wystawianą tego samego wieczoru. Mimo to w historii teatru premiera ta zapisała się w związku ze sceną, w której Stary Wiarus ma do pokonania na scenie bardzo długi dystans – przypomniał prelegent.

Najbardziej spektakularnym dziełem Wyspiańskiego jest jednak „Wesele”, sztuka szeroko omawiana na lekcjach literatury polskiej. Autor czerpał do niej inspiracji na weselu swojego przyjaciela, Lucjana Rydla z chłopką Jadwigą Mikołajczykówną. – Tadeusz Boy Żeleński, który podobnie jak cała krakowska inteligencja artystyczna był obecny na tym weselu, tak zapamiętał Wyspiańskiego: „Szczelnie zapięty w swój czarny tużurek stał całą noc oparty o futrynę drzwi, patrząc swoimi stalowymi, niesamowitymi oczami, obok wrzało weselisko, huczały tańce, a tu do tej izby raz po raz wchodziło po parę osób, raz po raz dolatywał jego uszu strzęp rozmowy i tam ujrzał i usłyszał swoją sztukę” – przytoczył Kokotek.

Premiera „Wesela” w 1901 roku zakończyła się ogromnym sukcesem. Zwykle bowiem w Teatrze Miejskim w Krakowie sztuki szły po trzy, cztery razy. Te bardzo udane wystawiano po 18-20 razy. „Wesele” zaś już za życia Wyspiańskiego miało sto kilkadziesiąt repryz. – Cieszyło się popularnością, owiane było skandalem, niektórzy ludzie obrażeni wychodzili w trakcie przedstawienia – mówił.

Polski teatr zawdzięcza Wyspiańskiemu nie tylko jednak „Wesele”. To byłoby za mało. – Ważne jest przede wszystkim to, co Wyspiański zrobił później. Że przeniósł na scenę „Dziady” Adama Mickiewicza, które dotąd były uważane za nieteatralne. Romantycy pisali bowiem dramaty do czytania, a nie po to, by wystawiać je w teatrze. Ze strony Wyspiańskiego był to więc kompletnie nowatorski zabieg – przekonywał cieszyński aktor i reżyser. Zresztą nie jedyny. Wyspiański napisał później sztukę pt. „Wyzwolenie”, która zaczyna się od pustej sceny i dopiero w trakcie jej trwania budowane są rekwizyty, spektakl powstaje na oczach widza. Nic więc dziwnego, że wysłużył sobie określenie wielkiego reformatora polskiego teatru.

Pędzel czy pióro?

Na to pytanie, czy Wyspiańskiemu było bliższe słowo czy farba, scena czy płótno, odpowiedź jest prosta. Jemu najbliższa była sztuka. – Wyspiański uważał, że wszystkie sztuki się łączą, a teatr był najlepszym do tego miejscem. Sam pisał przedstawienia i sam je reżyserował, projektował scenografię i kostiumy, ustawiał światła, dobierał muzykę. A z kolei do swoich witraży i innych dzieł plastycznych pisał wiersze – podsumował prelegent, dodając, że Wyspiański uważany jest również za autora pierwszego ilustracyjnego polskiego plakatu teatralnego. Jego plakat z podwójnym portretem dziewczynki do przedstawienia „Wnętrze” Maurycego Maeterlincka oznaczał bowiem nową artystyczną alternatywę do dotychczasowych obwieszczeń typu co, gdzie i kiedy. ▲

●●●
W Scenie Polskiej

nie przygotowujemy
żadnej sztuki
Wyspiańskiego. Dramaty
narodowowyzwoleńcze,
jak „Warszawianka”,
„Wyzwolenie” czy
„Noc listopadowa”
są zbyt trudne i były
niezrozumiałe już
w czasach, kiedy były
wystawiane. Obawiam
się, że w Scenie Polskiej
bardzo trudno byłoby je
zinterpretować

Bogdan Kokotek,
kierownik artystyczny Sceny Polskiej
Teatru Cieszyńskiego

5 maja 2019

dobiega końca wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie prezentująca twórczość Stanisława Wyspiańskiego. Pokazuje ona ok. 500 dzieł z liczącej ok. 900 pozycji kolekcji prac tego artysty. Należą do nich rysunki ołówkiem, tuszem i węglem, projekty scenograficzne i typograficzne, malarstwo portretowe i pejzażowe wykonane pastelami, projekty witraży do krakowskiego kościoła franciszkanów, a także meble i dekoracje według projektów tego wszechstronnego krakowskiego twórcy. Ekspozycję można zwiedzać samodzielnie lub z przewodnikiem.

POLSKI BIZNES (10)

Firma pachnąca chlebem i pączkami

Zbyszek Bajusz jest z wykształcenia geodetą. Kiedy wybierał zawód, nie spodziewał się, że sytuacja polityczna się zmieni i rodzina odzyska piekarnię, którą przed wojną wybudował jego dziadek. Syn pana Zbyszka, Marek, wychowywał się już w innych warunkach. Rodzinny biznes piekarniczy był nieodzowną częścią jego dzieciństwa. Dlatego zdecydował się na studia ekonomiczne.

Pan Zbyszek wyjaśnia, że rodzina w 1990 roku odzyskała w ramach restytucji piekarnię chlebową, którą jego dziadek, Jan Wawrosz, wybudował w centrum Bystrzycy. Bajusz założył własną działalność. Od początku pomagała mu nieżyjąca już dziś mama Helena.

– Pierwsze bochenki chleba upiekliśmy 21 stycznia 1991 roku. Dziadek, niestety, już nie doczekał tej chwili – opowiada biznesmen. Bajuszowie założyli obok piekarni mały sklepik, lecz pomieszczenia były za ciasne, by firma mogła się rozwijać. Dlatego w 1992 wybudowali w Bystrzycy nowy budynek, w którym do dziś mieści się siedziba firmy. Wkrótce potem wyremontowali starą piekarnię i kupili w centrum sklep należący do spółdzielni „Jednota-Jedność”.

W nowym obiekcie w latach 90. były dwie restauracje, duża sala, pokoje noclegowe i piekarnia. Przez jakiś czas działalność gastronomiczno-noclegowa dobrze się rozwijała, w pomieszczeniach Bajuszów odbywały się wesela i inne duże imprezy, nawet bale. Kiedy okazało się, że w sąsiedztwie będzie budowana nowa droga ekspresowa, trzeba było zweryfikować plany. Zaczął się wykup i burzenie okolicznych domów, otoczenie budynku na kilka lat zamieniło się w plac budowy.

– 2006 był dla nas rokiem przełomowym. Wówczas powzięliśmy decyzję, że zrezygnujemy z restauracji i noclegów, i skupimy się wyłącznie na piekarnictwie. Wtedy zaczęliśmy zakładać własne sklepy. Pierwszy w Jabłonkowie, kolejny w Czeskim Cieszynie,

dwa w Trzyczcu – wspomina właściciel firmy. Rok później rozwinęli działalność także na Słowacji.

– Dziś mamy dziewięć sklepów w Republice Czeskiej i trzy na Słowacji – precyzuje Marek Bajusz. – Prócz tego mamy ok. 40 odbiorców naszych wyrobów – są to sklepy, restauracje, stołówki szkolne, bufety, domy opieki społecznej.

Przed kilku laty Bajuszowie rozpoczęli także produkcję wyrobów cukierniczych. Kuchnię, która dawniej służyła restauracjom, wykorzystali do produkcji wyrobów garmazeryjnych. Produkowane są w niej czeskie knedle, kanapki, sałatki, nadziewane bagietki. Ojciec i syn odwiedzają targi branżowe w kraju i za granicą w poszukiwaniu inspiracji.

– W Wędrzynie mamy sklep, który składa się z trzech części: piekarni, cukierni, gdzie można wypić kawę oraz części garmazeryjnej, gdzie sprzedajemy kanapki, a nawet kurczaki z grilla. To jest model sklepów, który chcielibyśmy w przyszłości wprowadzać – opowiada młodszy z mężczyzn.

Marek Bajusz urodził się w momencie, kiedy jego rodzice rozkręcili firmę. Później skończył Akademię Handlową w Czeskim Cieszynie, a następnie ekonomię przedsiębiorstw na uniwersytecie w Zlinie. Od trzech lat pracuje w rodzinnym biznesie, odpowiada za szeroko pojętą logistykę.

– Już w dzieciństwie wiedziałem, że chcę się związać z rodzinną firmą. Kiedy tylko skończyłem 15 lat, co roku pracowałem podczas wakacji w piekarni. Wykonywałem różnorodne prace. Nie twierdzę, że wszystko umiem robić, ale mam pojęcie, na czym ta praca polega – przekonuje pan Marek.

Bajuszowie nadal pieką chleb – tradycyjny, według starej, liczącej niemalże 90 lat receptury – i kołaczki w starej piekarni po dziadku, w jego przedwojennym piecu. – Oczywiście to już nie jest ten sam piec, został zmodernizowany, dostosowany do wymogów ekologicznych – podkreśla

• Marek i Zbyszek Bajuszowie w bystrzyckiej piekarni. Fot. DANUTA CHLUP

pan Zbyszek. W nowszym budynku, dziś ukrytym za ekranami akustycznymi otaczającymi obwodnicę, pieczone są rogalce, pączki, croissanty, drożdżówki, strucle i inne gatunki pieczywa. Produkcję ułatwiają maszyny, lecz podstawowa część pracy – formowanie pieczywa – nadal odbywa się ręcznie.

Choć firma się rozwinęła, wciąż ma rodzinny charakter. – Pracujemy tu oboje z żoną i synem, w działalność firmy powoli włącza się córka Daniela po urlopie macierzyńskim, siostra jest kierowniczką sklepów – wymienia właściciel. (dc)

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 1991

Branża: piekarniczo-cukiernicza

Liczba pracowników: 85

Kontakt:

Piekarnia Bajusz
Bystrzyca 1198

Tel. 558 352 182

www.bajusz.cz

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Wszystko dla czworonożnego pupila

Święta za nami. I jak co roku serwisy aukcyjne zaczynają się wypełniać nietrafionymi prezentami. Co szczególnie przykre, nie brak wśród nich żywych czworonożnych podarunków. Pół biedy, gdy obdarowany postanawia po prostu od razu oddać zwierzątko w dobre ręce. Gorzej, kiedy niechciany szczeniak wylądowuje na ulicy lub na śmietniku. A przecież wydawałoby się, że dziś każdy już zdaje sobie sprawę z tego, że pies to nie zabawka, którą można w każdej chwili wyrzucić, gdy się znudzi. Zarówno obdarowujący, jak i obdarowany muszą też wiedzieć, że posiadanie psa wiąże się ze sporymi wydatkami, których po prostu nie sposób uniknąć.

Na samym początku

Obecność psa w mieszkaniu lub domu rodzinnym należy bez zbędnej zwłoki zgłosić w urzędzie miejskim lub gminnym. Opłaty są w miastach i gminach różne. Ich maksymalna wysokość to 1500 koron rocznie za jednego psa. Za posiadanie każdego następnego zapłacimy nawet o 50 proc. więcej. Znacznie więcej przyjdzie nam zapłacić za psa, jeżeli trzymamy

go w kamienicy czy w mieszkaniu na osiedlu. Opłata za psa w domku jednorodzinnym jest niższa. Emeryci i renciści wszędzie płacą maksymalnie 200 koron rocznie za jedno zwierzę. Zwolnione z opłat są m.in. osoby niewidome, ciężko upośledzone oraz posiadacze legitymacji ZTP/P czy osoby, które prowadzą gminne schroniska dla psów. Za czipowanie psa zapłacimy kilkaset koron. Jeżeli nie uiścimy w terminie opłaty za posiadanie psa, urząd może nam wymierzyć karę, która stanowi trzykrotność opłaty rocznej. Za niedopełnienie obowiązku zgłoszenia psa, kara jest jeszcze o wiele bardziej dotkliwa – może wynosić aż 500 tys. koron.

Każdy pies musi mieć swoje legowisko. Także wtedy, gdy najlepiej czuje się w łóżku swojego pana. Wprawdzie niektóre czworonogi zadowolają się starym kocem, większość właścicieli jednak woli sprawić swojemu pupilowi specjalny materac, poduszkę, koszyk, a nawet legowisko ortopedyczne lub outdoorowe. Zapłacić za nie trzeba od 250 koron do kilku tysięcy. Każdemu psu niezbędne są obroża, szelki, kaganiec, smycz. To też wydatki rzędu

setek, a nawet tysięcy koron. Coraz więcej psów nosi obecnie, zgodnie z zaleceniami weterynarzy, obroże przeciwkleszczowe. Możemy za nie zapłacić 100, ale także 900 koron. Sporo mogą kosztować ubranka dla psów. A oferta jest szeroka, od kubraczków na zimę, poprzez przeróżne kamizelki, sweterki, pelerynki, a nawet czapki... Ciekawe swoją drogą, co powiedziałyby na temat noszonych przez siebie ciuchów same zwierzątka, gdyby tylko umiały mówić.

Ważna jest jakość

Pies musi jeść. Minęły czasy, kiedy czworonożni przyjaciele człowieka zjadali resztki z pańskiego stołu. Dziś większość właścicieli karmi psy specjalną suchą karmą. Granulat zawiera wszystkie składniki i witaminy niezbędne dla prawidłowego rozwoju psa. Karma różni się ceną i jakością, warto więc sprawdzać dokładnie, co zawiera i dla jakich psów konkretny produkt jest przeznaczony. Kilogram dobrego granulatu kosztuje od 100 do 140 koron. Do tego należy doliczyć kostki do gryzienia i przeróżne smakołyki.

Pies u lekarza

Psy, jak ludzie, czasami chorują. A trzeba wiedzieć, że wizyta u weterynarza kosztuje, i to sporo. Płacimy zarówno za badanie, jak i ewentualne zabiegi. Za narkozę zapłacimy ok. 2000 koron, operacja złamanej kończyny może kosztować ponad 7 tys. koron, kastracja psa – ok. 3200 koron. Założenie niewielkiego opatrunku to wydatek rzędu 500 koron. Od kilkuset koron do kilku tysięcy zapłacimy za rentgen. No i stosunkowo drogie są lekarstwa – niektóre specyfiki mogą kosztować kilka tysięcy koron. Czasami trzeba psa zostawić w psim szpitalu, np. po narkozie i operacji. To też nie jest za darmo. Ale nawet zdrowy zwierzak bywa czasami w gabinecie weterynarza, chociażby po to, aby dać się zaszczepić. A szczeniaki też do najtańszych nie należą.

A biznes się kręci

Cóż, akcesoria i usługi dla psów to wszędzie wielce intratny biznes. Ludzie wydają niemałe pieniądze na przeróżne psie kosmetyki, na strzyżenie, rehabilitację, zabawki, zabiegi upiększające... Nie szczędzą środków na treningi czy szkolenie

Fot. ARC

psa (godzina kosztuje ok. 450 koron), a coraz częściej także na ubezpieczenie. Psy mają swoje ośrodki wellness i hotele. A jeżeli już mowa o wydatkach, warto mieć na uwadze, że po paru miesiącach wspólnego życia z czworonogiem możemy stać przed koniecznością kupienia nowych mebli, wykładzin, pościeli, a nawet regulatorów ciepła na kaloryferach... Niektóre szczeniaki bowiem nie chcą zadowolić się wyłącznie karmą podawaną im w misce przez właściciela...

Jestem przede wszystkim sobą

30 grudnia odbyło się już siódme Pogórskie kolędowanie. W małej miejscowości położonej w Gminie Skoczów wystąpiła Olga Szomańska. Miałam przyjemność rozmawiać z artystką. O koncercie, wyjątkowej płycie „Kolędowa” oraz fenomenie serialu „M jak miłość”.

Mariola Morcinkowa

Po raz pierwszy rozmawialiśmy w 2015 roku, na kilka dni przed koncertem we Wrocławiu, podczas którego wykonała pani z Andream Bocellim utwór „Vivere”. To idealnie wkomponowuje się w naszą rozmowę, kilka dni temu pokazała pani zdjęcia z występu na swoim Instagramie. Jak wspomina pani te chwile?

– To był naprawdę wyjątkowy wieczór. Rzadko się bowiem zdarza, żeby Andrea Bocelli wybierał kogoś do duetu. Znalazłam się w gronie tak wspaniałych wokalistek, jak Barbra Streisand i Celiné Dion. To dla mnie wielkie wyróżnienie.

Jak w kilku słowach podsumowałyby pani zmiany, które nastąpiły w pani życiu zawodowym od momentu naszej pierwszej rozmowy?

– Od tego czasu wydarzyło się bardzo wiele. Rozwinęłam się muzycznie. Ukończyłam prace nad drugą solową płytą, którą mam zamiar wydać. Zakończyłam etap produkcyjny tego, co we mnie było. Mam

tu na myśli kompozycję piosenek, czas zbierania i pisanie tekstów. To bardzo ważny czas dla mnie. Wystąpiłam na wielu różnych koncertach, miałam okazję m.in. występować na Światowych Dniach Młodzieży.

Aktorka, czy wokalistka? Które z tych określeń najtrafniej opisuje panią w tej chwili?

– Jestem przede wszystkim sobą. Najważniejsze jest dla mnie śpiewanie. Tak naturalne, jak oddychanie.

Mam wrażenie, że jedno i drugie. Dzisiaj spotykamy się w Pogórze. Zaprezentowała pani repertuar swojego koncertu „Kolędowa”. Czy ma pani wśród wszystkich kolęd, pastorałek i zimowych piosenek swoje ulubione?

– Tak. Przez cały czas trwania koncertu mówię o swoich ulubionych kolędach, tłumaczę, jaką mają dla mnie wartość. Bardzo dużo jeżdżę z „Kolędową” po Polsce. Gdybym miała śpiewać coś, czego nie lubię, nie miałoby to sensu. Oddaję się temu w pełni, więc bardzo lubię utwory, które wykonuję.

„Kolędowa” to nie tylko zimowa trasa koncertowa, ale także płyta, której okładkę sama pani zaprojektowała. Skąd pomysł na projekt?

– Najważniejsza podczas tworzenia okładki płyty była dla mnie miłość do ludzi. Chciałam podzielić się nie tylko częścią tego, co na niej jest. Wszystko zostało zrobione ręcznie, w formie prezentu. To podarunek dla słuchacza.

Koncert i kolędy to jedno, ale nie możemy przejść obojętnie obok serialu „M jak miłość”, w którym od pięciu lat wciela się pani w rolę Marzenki. Co najbardziej lubi pani w swojej postaci?

– Najbardziej lubię to, że jest nieprzewidywalna. Pod słuchuję, czasem nawet intryguje, ale uwielbiam ją za to, że bardzo kocha Andrzejkę.

Wasz serial w listopadzie osiągnął pełnoletność. W czym pani zdaniem zawarty jest fenomen serialu?

– Fenomen „M jak miłość” bierze się z pokazywania codzienności. Co prawda teraz jest sporo wątków

Fot. ARC

sensacyjnych, co trochę od niej odbiega, ale serial niezwykle się rozwija.

Jak z perspektywy zawodowej ocenia pani 2018 rok? To był bardzo dobry rok?

– Był to niezwykle twórczy rok. Wydarzyło się wiele dobrych rzeczy.

Ćwierć wieku w sieci...

Archiwalne numery „Głosu Ludu” można już przeglądać, nie ruszając się z domu. Wszystko za sprawą Książnicy Cieszyńskiej, która zakończyła właśnie digitalizację najstarszych roczników naszej gazety. Ich ucyfrowione kopie są dostępne na internetowej stronie Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.

Cieszyńska placówka od lat sukcesywnie digitalizuje własne zbiory i robi to zarówno pozyskując pieniądze z zewnątrz, jak i korzystając z własnych możliwości. – Dzięki projektowi Kultura + zaopatrzyliśmy

się w nowoczesny skaner planetarny, który pozwala na kopiowanie dużych formatów, natomiast we własnym zakresie, w ramach prac społecznie użytecznych, zatrudniamy na kilka miesięcy dodatkowego pracownika, którego wynagrodzenie pochodzi z Powiatowego Urzędu Pracy. To właśnie on skanuje obiekty, które mu wskazujemy – tłumaczy Krzysztof Szelong, dyrektor Książnicy Cieszyńskiej.

W ramach współpracy z Kongresem Polaków w RC oraz Zarządem Głównym PZKO cieszyńska biblio-

teka sukcesywnie digitalizuje m.in. przedwojenne i powojenne wydawnictwa z naszego regionu. – Zeskanowaliśmy już wiele książek i periodyków na czele ze „Zwrotem”, „Kalendarzem Śląskim” czy „Biuletynem Ludoznawczym”. I w końcu przyszedł również czas na „Głos Ludu” – mówi Szelong.

Specjalistyczne skanowanie odbyło się w zeszłym roku. Na początek Książnica udostępniła cyfrowo numery gazety z lat 1945-1970. – Planowana jest również digitalizacja kolejnych roczników, ale na

razie mamy przerwę, bo nie mamy pracownika. Liczymy jednak, że mimo niskiego bezrobocia urząd pracy ponownie skieruje do nas kogoś, kto będzie mógł kontynuować te prace – stwierdza Szelong.

By zajrzeć do udostępnionych właśnie przez Książnicę Cieszyńską numerów „Głosu Ludu” wystarczy posiadać dostęp do Internetu. Wszystkie gazety znajdziemy pod adresem: www.sbc.org.pl/dlibra/publication/350125#structure. Do ich lektury nie potrzeba żadnych dodatkowych aplikacji, ponieważ

wszystkie zostały zachowane w formacie PDF, z nim zaś radzą sobie bez problemów wszystkie przeglądarki.

– Warto też zwrócić uwagę, że wszystkie skany wyposażone są w warstwę OCR umożliwiającą przeszukiwanie zawartości poszczególnych publikacji. Dzięki temu znając słowa-klucze możemy przeszukiwać całe roczniki „Głosu Ludu”. Sądzę, że dla wielu mieszkańców Zaolzia będzie to pomocne, gdyż dzięki tej technologii można znaleźć informacje na różne interesujące nas tematy – mówi Krzysztof Szelong. (wik)

SPORT

Sokowirówka na najwyższych obrotach

W ekstralidze hokeja ruszyła pełną parą druga połowa rozgrywek rundy zasadniczej. Po niedzieli w fotelu lidera nastąpiła zmiana: na prowadzenie wrócili Stalownicy Trzyniec, którzy w meczu 33. kolejki pokonali Litwinów.

• Trzyński napastnik Martin Růžicka zdobył w niedzielnych meczu dwie bramki. Fot. hcocelari

Janusz Bittmar

Ofensywnie i efektywnie

Stalownicy przystępowali do niedzielnego spotkania w roli przyczajonego tygrysa. Dwa dni wcześniej zostali zdetrionizowani z fotela lidera, ale szybko zadbalili o swoją reputację. – Nic nie pozostawiliśmy przypadkowi. Po piątkowej przegranej w Brnie zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że następne spotkanie musimy i chcemy za wszelką cenę wygrać – stwierdził napastnik Vladimír Svačina. Nie tylko Svačina w niedzielnych meczu przypominał na taflę włączoną na najwyższy bieg sokowirówkę. Cały trzyński zespół zagrał rewelacyjnie. – Litwinów należy do naszych ulubionych rywali.

Nastawiliśmy się na ofensywny hokej, co w połączeniu z czujnym Šimonem Hrubcem w bramce przełożyło się na w miarę łatwe zwycięstwo – zaznaczył Svačina. Premierowego gola w seniorskiej ekstralidze zdobył obrońca Tomáš Kunderátek. Aż trudno w to uwierzyć, ale trzyński defensor doczekał się ekstraligowej bramki dopiero w wieku 29 lat. – Otrzymałem świetne podanie od Bukartsa i po prostu grzechem byłoby spuścić – ocenił Kunderátek, który do Trzyńca wrócił po dziesięcioletniej tułaczce. Po raz ostatni elitarny obrońca bronił barw chińskiego klubu Kunlun. – W Chinach nie czułem się spełniony, chciałem wrócić. Oferta ze strony Trzyńca pojawiła się w idealnym momencie – zdradził 29-letni hokeista.

Růžicka w świetnej formie

Trzyńczanie, którzy w okresie świątecznym walczyli w prestiżowym Pucharze Spenglera, jeszcze w miniony piątek czuli w nogach trudy szwajcarskiego turnieju. Z porażki na taflę Komety Brno podopieczni trenera Václava Varadi szybko jednak wyciągnęli wnioski. – Kluczowe były szybkie bramki, a także nasza dobra kondycja fizyczna – stwierdził Svačina. Na 1:0 trafił w swoim typowym stylu Martin Růžicka. Ten sam zawodnik w 54. minucie przypieczętował wygraną gospodarzy. – Nie czuję się bohaterem meczu. Moje gole to zasługa całego zespołu – zaznaczył gwiazdor Stalowników. W przypadku Růžicki można zastosować sprawdzoną maksymę byłego pre-

miera RP, Leszka Millera, iż „prawdziwego mężczyznę poznaje się po tym, jak kończy, a nie jak zaczyna”. Růžicka, borykający się na wstępie sezonu z kontuzją, złapał w ostatnich meczach znakomitą formę. Jeśli tak dalej pójdzie, w play off Stalownicy zdobędą broń masowego rażenia.

W sobotę hutnicze derby

W najbliższą sobotę formę ekipy Václava Varadi zweryfikują hokeiści Witkowice. Hutniczy hit 34. kolejki Tipsport Ekstraligi rozpoczyna się w Ostrawie o godz. 16.00. Ostrawianie będą chcieli się zrehabilitować za niedzielny niewypał w Chomutowie. Podopieczni trenera Jakuba Petra w przegranym 2:4 meczu polegli w stałych fragmentach gry. Piraci wykorzystali trzy przewagi liczebne, nawiązując do udanego, zwycięskiego pojedynku ze Spartą Praga. Asystent trenera Witkowic, Pavel Trnka, nie szukał po meczu kozła ofiarnego. – Zagraliśmy słabo. Trzy stracone bramki w osłabieniu przesądziły sprawę. Zabrakło nam tym razem subordynacji. Mam nadzieję, że w derbach z Trzyniec unikniemy prostych błędów. ▲

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – LITWINÓW 4:1

Terce: 2:0, 1:1, 1:0. Bramki i asysty: 8. Martin Růžicka (Svačina, Polanský), 17. Dravecký, 38. Kunderátek (Roberts Bukarts), 54. Martin Růžicka (Polanský, Dravecký) – 35. Myšák (M. Hanzl). Trzyniec: Hrubec – Krajčák, Gernát, Kunderátek, Galviňš, Roth, M. Doudera, D. Musil – Martin Růžicka, Marcinko, Hrná – Svačina, Polanský, Adamský – Dravecký, Werek, Roberts Bukarts – O. Kovařík, Cienciala, Chmielewski.

CHOMUTÓV – WITKOWICE 4:2

Terce: 2:1, 1:0, 1:1. Bramki i asysty: 17. Marjamäki (T. Svoboda, V. Růžicka), 19. Vantuch (Štich, Duda), 40. V. Růžicka (Duda), 60. Valach – 6. O. Roman (Schleiss, Lev), 53. Lev (Olesz). Witkowice: Bartošák – Výtisk, D. Krenželok, Šidlík, Gregorc, Mrázek, Baranka, Černý – Olesz, Lev, Dej – D. Květoň, Roman, Tybor – Kucsera, Toman, Poletín – Schleiss, Š. Stránský, Zdráhal. Lokaty: 1. Trzyniec 63, 2. Liberec 63, 3. Hradec Kralow 60, 4. Witkowice 56 pkt. W sobotę: Witkowice – Trzyniec (16.00).

Gratka dla fanów badmintona

Fani badmintona odliczają dni do kolejnej edycji Memoriału Stanisława Krauza. 41. edycja Cieszyńskiego Pucharu startuje w najbliższy piątek w hali Activity 4Fun w Czeskim Cieszynie, kiedy to zaplanowano kwalifikacje do głównego turnieju.

Nad Olzą zaprezentuje się prawie cała czołówka czeskiego badmintona. Najwyżej rozstawionym zawodnikiem w męskiej drabince jest

Lukáš Holub z Hradca Kralowej, który w zeszłym roku doznał w Czeskim Cieszynie do półfinału. W gronie kobiet główną pretendentką do zwycięstwa jest Dominika Kukulowa, trzykrotna triumfatorka tej imprezy.

Swoich najlepszych badmintonistów wystawi do turnieju również gospodarz Memoriału, TJ Slavoj Czeski Cieszyn. W kwalifikacjach zaprezentują się m.in. Beata Fuka-

lowa, Patrik Míra i aktualny młodzieżowy mistrz Republiki Czeskiej do lat 15, Matěj Rzeplinski.

Główna drabinka rozpoczyna walkę w sobotę 12 stycznia, mecze półfinałowe i finałowe odbędą się w niedzielę. Cieszyński Puchar został ponownie zarezerwowany do prestiżowej kategorii GPA przeznaczonej dla pięciu najlepszych turniejów w ramach Republiki Czeskiej. (jb)

• Gwiazdą w męskiej drabince singla będzie Lukáš Holub. Fot. ARC czeskiego związku badmintona

Nie umiem śpiewać koled, niestety w ogóle nie umiem śpiewać. Wolę słuchać, jak inni śpiewają

Marcin Gortat, polski koszykarz klubu NBA Los Angeles Clipper

Dawid Kubacki: Mogło być jeszcze lepiej

Zaledwie 3,3 pkt. zabrakło Dawidowi Kubackiemu do trzeciego miejsca w klasyfikacji generalnej Turnieju Czterech Skoczni. W niedzielę w Bischofshofen polski skoczek przegrał tylko z Japończykiem Kobayashim, triumfotorem wszystkich czterech odskón. Prestiżowy turniej podsumowali trenerzy, skoczkowie, a także dziennikarze.

Janusz Bittmar

Polacy w Bischofshofen byli widoczni, ale drugiemu w konkursie Kubackiemu zabrakło odrobiny szczęścia do wywalczenia podium w klasyfikacji generalnej, a Kamil Stoch pokazał się z korzystnej strony tylko w pierwszej serii. O podium „generaliki” do końca walczył Czech Roman Koudelka, sklasyfikowany ostatecznie tuż za Kubackim, na piątej pozycji. Wszystkich po raz kolejny znokautował w tym sezonie Japończyk Ryoyu Kobayashi, który po skoku na odległość 137,5 m przypieczętował triumf w Turnieju Czterech Skoczni. Kobayashi został trzecim zawodnikiem w historii Turnieju – po Svenie Hannawaldzie i Kamile Stochu – który skompletował zwycięstwa we wszystkich czterech odskónach. Podium klasyfikacji generalnej uzupełnili Niemcy Markus Eisenbichler i Stephan Leyhe. Dawid Kubacki musiał się zadowolić czwartą lokatą, Kamil Stoch szóstą.

– Mogło być jeszcze lepiej, ale przyjmuję to, co jest. Zrobiłem w tym turnieju kilka małych kroków, wykonałem dobrze swoją pracę i z tego jestem zadowolony – stwierdził bohater polskiej ekipy, Dawid Kubacki. – Do trzeciego miejsca zabrakło tak naprawdę niewiele i będzie niedosyt. Mam

• Dawid Kubacki na zakończenie TCS zajął drugie miejsce w Bischofshofen. Fot. PZN

jednak świadomość tego, że to jest konsekwencja moich błędów na skoczni, jakie popełniałem. Tak naprawdę każdy mój skok mógł być trochę lepszy. Znalazłby się też takie, które mogłyby być dużo lepsze. Nie mam zatem pretensji do nikogo – powiedział w rozmowie z polskimi dziennikarzami Kubacki.

Duży niedosyt towarzyszył natomiast występom Kamila Stocha i Piotra Żyły. Stoch, który bronił zwycięstwa z ubiegłego roku, od początku męczył się na rozbiegu. Niska prędkość najazdowa była jego piętą achillesową we wszystkich czterech odskónach turnieju. – To był dla mnie trudny turniej

pod wieloma względami, bo borykałem się z kilkoma technicznymi problemami. Jeżeli coś nie gra, to człowiek nie jest wtedy w pełni spokojny i pewny siebie. Wtedy chce jak najszybciej rozwiązać problem. Im on dłużej trwa, to zaczynają się wtedy coraz większe nerwy – ocenił z nutą goryczy w głosie swoje skoki Stoch. Emocje próbował w poniedziałek stonować Adam Małysz, dyrektor ds. skoków narciarskich i kombinacji norweskiej w Polskim Związku Narciarskim. – Nie wymagamy od Kamila też nie wiadomo czego. Kamil też jest tylko człowiekiem. Utrzymać taką formę jest bardzo ciężko – stwierdził Małysz.

TURNIEJ CZTERECH SKOCZNI 2018/2019

1. Ryoyu Kobayashi (Japonia) 1098 pkt., 2. Markus Eisenbichler (Niemcy) 1035,9, 3. Stephan Leyhe (Niemcy) 1014,1, 4. Dawid Kubacki (Polska) 1010,8, 5. Roman Koudelka (RC) 1006,3, 6. Kamil Stoch (Polska) 994,0 pkt.

Szkoleniowiec polskiej kadry, Stefan Horngacher, ustosunkował się z kolei do słabszej formy Piotra Żyły. – Piotrek w całym turnieju miał pewne problemy fizjologiczne. Przez to nie był w optymalnej formie, ale nie wiem dlaczego. Był totalnie wyczerpany. Myślę jednak, że już w Predazzo, kiedy wypocznie, wróci na wysoki poziom. Żyła, pomimo nierównej formy podczas Turnieju Czterech Skoczni, nadal pozostaje wiceliderem klasyfikacji generalnej Pucharu Świata, a także drugim skoczkiem na liście najlepiej zarabiających zawodników w tym sezonie. Prowadzi triumfator TCS i zarazem lider rankingu Pucharu Świata, Ryoyu Kobayashi. Japończyka skomplementował Stefan Horngacher. – Ma bardzo dobre prędkości na progu, ma świetną pozycję dojazdu. Znakomicie prezentuje się w locie i daleko lata. Jak po sznurku. Był po prostu nie do pokonania. ▲

Záhumenský piłkarzem Karwiny

Fot. ARC

Jak już informowaliśmy, od zeszłego czwartku na testach w pierwszoligowym piłkarskim klubie MFK Karwina przebywał słowacki obrońca Timotej Záhumenský (na zdjęciu). Testy wypadły pomyślnie i 23-letni obrońca do końca sezonu pozostanie w Karwinie na zasadach wypożyczenia z Dunajskiej Stredy.

– Potrzebowaliśmy na lewą flankę obrony piłkarza pokroju Záhumenskigo. Doskonale zapamiętałem go jeszcze z ligi słowackiej – stwierdził szkoleniowiec Karwiny, Norbert Hrnčár. Piłkarz nie kryje zadowolenia z szansy gry w czeskiej najwyższej klasie rozgrywek. – Czeska liga bije na głowę słowacką. To dla mnie nowe wyzwanie – zaznaczył Záhumenský. Tuż przed sfinalizowaniem kontraktów znajdując się Słowak Michal Faško (ostatnio piłkarz Grasshoppers Zurych) i Serb Lazar Djordjević (Nowi Sad). W najbliższą sobotę karwiniacy zaliczą pierwszy ostry sprawdzian – w sparingu w Otrokowicach zmierzą się ze słowackim klubem ŠKF Sereď (11.30). (jb)

Zakochani w tenisie stołowym

27 grudnia w sali gimnastycznej PSP w Czeskim Cieszynie odbył się tradycyjny świąteczny turniej w tenisie stołowym. W siedmiu kategoriach wystartowało ponad 50 zawodników. Organizatorami imprezy są Macierz Szkolna i SKS Olza.

Jak podkreślili w liście nadesłanym do naszej redakcji uczestnicy turnieju, fajnie było się poruszać i spalić zbędne kalorie po świętach. Dla zwycięzców przygotowano nagrody rzeczowe i dyplomy. (jb)

• Pamiątkowe zdjęcie uczestników turnieju. Fot. ARC

W SKRÓCIE

CO DALEJ Z WISŁĄ? Żle się dzieje z Wisłą Kraków. Jeśli wierzyć wczorajszym nieoficjalnym doniesieniom, drużyna Białej Gwiazdy może zapomnieć o wiosennym sezonie w gronie piłkarskiej ekstraklasy. Co gorsza, Wisła może zupełnie zniknąć z polskiej piłkarskiej mapy. Jak podaje „Sport.pl”, nowi inwestorzy nie zaptacili wymaganych pieniędzy za przejęcie klubu, który wrócił w ręce Towarzystwa Sportowego Wisła. Nowym prezesem został Rafał Wiślocki, który poszukuje inwestorów. Afera ze sprzedażą klubu spowodowała, że Polski Związek Piłki Nożnej zawiesił krakowskiemu klubowi licencję na grę w Lotto Ekstraklasie. Wisła na koncie ma 51 tysięcy złotych, a 15 zawodników złożyło wniosek o rozwiązanie kontraktów. Terminy upływają już niedługo – donosi gazeta. (jb)

INFORMATOR

POLECAMY

Fot. Ox.pl

Od 1990 roku...

W najbliższą sobotę w Teatrze Adama Mickiewicza w Cieszynie po raz pierwszy w tym sezonie zostaną wystawione „Jasełka Tradycyjne”. Przedstawienie przygotowuje Zespół Teatralny Parafii św. Elżbiety w Cieszynie pod kierunkiem siostry Jadwigi Wyrozumskiej ze Zgromadzenia Sióstr Elżbietanek, można oglądać nad Olzą regularnie, od 1990 r.

Co roku „Jasełka Tradycyjne” okłaskuje kilka tysięcy osób. Na widowni cieszyńskiego teatru zasiadają zwykle całe rodziny, by wspólnie uczestniczyć w tym niezwyklejnym beskidzkim kolędowaniu. Wspaniałe widowisko muzyczne jest bowiem przygotowane przez zespół liczący ponad stu aktorów. Jasełka charakteryzuje też niepowtarzalny scenariusz, szereg elementów regionalnych oraz artystyczna twórczość samych cieszyńian.

Pierwsze z tegorocznych, bożonarodzeniowych widowisk odbędzie się 12 stycznia o godz. 11.00. Kolejne będą wystawiane codziennie do 23 stycznia. (wik)

Ogłoszenia do »Głosu«

przyjmowane są w dni powszednie:

- W redakcji „Głosu” przy ul. Strzelniczej 28, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: info@glos.live
- W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. - Studio Graficzne, Hudeczek Service sp. z o.o., Olbrachcice, Stonawska 340, w godz. 8.00-15.00, e-mail: ad.servis@hudeczek.cz
- W Odd. Literatury Polskiej, Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po: 13.00-18.00, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 8.00-12.30, 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00-17.00. Poza godzinami otwarcia złożenie ogłoszenia można uzgodnić (telefonicznie pod nr.: 596 312 477 lub 724 751 002, e-mail: knih-k1pl@rkka.cz).

CO W TEATRZE

SCENA CZESKA – CZ. CIESZYN: Ferda Mravenec (9, godz. 10.00); **SCENA „BAJKA” – LUTYNIA DOLNA:** O słońcu, księżycu i wietrze (8, godz. 10.00).

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Grinch (8, 9, godz. 16.00); Rok opiece (8, godz. 17.30); Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda (8, 9, godz. 19.00); Teraz albo nigdy (8, godz. 20.00); Na stojaka w kinie (9, godz. 17.30); Ralph Demolka w internecie (10, godz. 16.00); Kobieta idzie na wojnę (10, godz. 17.30); Bohemian Rhapsody (10, godz. 19.00); Robin Hood (10, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Bumblebee (8, godz. 17.30); Diabeł: Inkarnacja (8, godz. 20.00); Ten, kto tę miłował (9, godz. 15.00); Dziadek do orzechów i cztery królestwa (9, godz. 17.30); Aquaman (9, godz. 19.30); Robin Hood (10, godz. 17.30); Cena za štěstí (10, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Bumblebee (8, 9, godz. 17.30); Aquaman (8, 9, godz. 20.00); Robin Hood (10, godz. 17.30); Cena za štěstí (10, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Fantastyczne zwierzęta: Zbrodnie Grindelwalda (8-10, godz. 17.30); Pech to nie grzech (8, 9, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.20. **POLSKIE AUDYCJE:** po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz. **RADIO KATOWICE:** „U Polaków za Olzą” – niedz. godz. 9.10 na 103 FM; powtórka: pon. godz. 23.05.

CO W TERENIE

CIERLICKO – Kluby Kobiet i Seniora Cierlicko-Centrum, Kościelec, Stanisławice i Grodziszcz zapraszają swych członków na spotkanie klubowe w czwartek 10. 1. o godz. 16.00 do Domu Polskiego na Kościelcu. **▲ MK PZKO Cierlicko Kościelec i Macierz Szkolna z Cierlicka** zapraszają w piątek 18. 1. od godz. 19.00 na Bal do DPŻiW. Nostalgiczną atmosferę lat 30. umili muzycznie Janek Młynek. Ubiory pięknych pań i wspaniałych panów z lat minionych mile widziane. Bilety zamawiamy do 14. 1. u Bronisławy Baron, tel. 773 023 589.

CZ. CIESZYN – Kawiarnia „Avion” będzie gościć niecodzienny zespół śpiewaczy – kameralny chór Klubu Polskiego z Pragi. Koncert, jedyny w swym rodzaju, odbędzie się w sobotę 12. 1. o godz. 15.00. Konieczna rezerwacja miejsc w terminie do 10. 1., komórka 605 717 380.

HAWIERZÓW-BŁĘDOWICE – Klub Średniaka MK PZKO zaprasza 11. 1. o godz. 18.00 na wykład Michała Szczotki pt. „Historia bez emocji – Niepodległość Polski i powstanie Czechosłowacji 1918 oraz sprawa Zaolzia” do Domu PZKO.

KLUB SENIORA „PRZYJAŹŃ” – Zaprasza swoich członków i sympatyków na spotkanie 14. 1. o godz. 17.00, tym razem już w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie.

KARWINA-FRYSZTAT – Biblioteka Regionalna Karwina, Oddział Literatury Polskiej, zaprasza na odczyt Ireny Bogocz pt. „Język polski Zaolzia – teoria i fakty” w czwartek 10. 1. o godz. 16.30 w budynku biblioteki na Rynku Masaryka w Karwinie-Frysztacie. Kontakt: e-mail: polske@rkka.cz, telefon: 596 312 477, 724 751 002. Prosimy o potwierdzenie udziału.

▲ MK PZKO zaprasza na tradycyjny Bal Polski, który odbędzie się 18. 1. w Karwinie. Bilety można rezerwować poprzez email: pzkokarwina@pzkokarwina.cz lub pod telefonem 776 582 451. Zapraszają organizatorzy.

KARWINA-RAJ – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na Spotkanie Noworoczne 10. 1. o godz. 15.00 do Domu PZKO przy ulicy Kubisza.

STONAWA – Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na spotkanie w poniedziałek 14. 1. o godz. 15.30 do salki MK w Domu PZKO. W programie m.in. przygotowanie Uroczystości Wspomnieniowej i Ostatków.

PTTS „BŚ” – Zaprasza 12. 1. na wycieczkę Wisalaje – Biały Krzyż – Dorożanka – Stare Hamry. Trasa łatwa długości około 14 km. Dojazd na Wisalaje: Pociągami z Cz. Cieszyna do Frydku o godz. 7.37, tam przesiadka na autobus o godz. 8.19, z Hawierzowa bezpośrednim autobusem o godz. 8.04, z Karwiny można pojechać autobusem o godz. 7.27 z przesiadką w Raszkowicach hotel Ondraś. Powrót: autobusem ze Starych Hamrów o godz. 15.13 lub 16.00, lub powrócić z Dorożanki na Wisalaje. Kierownik wycieczki Wanda Vampola, numer tel. 732 731 214.

▲ zaprasza 15. 1. na pierwszą wtorkową pt. „Wędrowkę ze Zwrotem” na trasie o długości około 15 km (4 godz.) z Cz. Cieszyna przez Osówki do Lesznej. Spotykamy się przed dworcem w Cz.

Cieszynie o godz. 9.10. Wędrowkę można skrócić i zejść z Osówek do dworca kolejowego w Trzyniecu. Wycieczkę prowadzi Beata (Indi) Tyrna, +420 605 930 807. **TRZYNIEC- STARE MIASTO –** Zarząd MK zaprasza na Spotkanie Noworoczne w środę 9. 1. o godz. 16.00 do świetlicy Koła.

OFERTA PRACY

SZKOŁA PODSTAWOWA I PRZEDSZKOLE z Polskim Językiem Nauczania w Suchej Górnej zatrudni **asystenta pedagoga**. Praca z uczniem na II stopniu nauczania, w wymiarze 0,75 etatu. Wymagane przygotowanie pedagogiczne i doświadczenie w bezpośredniej pracy z dziećmi. Osoby zainteresowane prosimy o przesyłanie aplikacji (CV + list motywacyjny) na adres szkoły: Těrlická 407/5, 735 35 Horní Suchá, z dopiskiem „asystent”. Uprzejmie informujemy, że skontaktujemy się jedynie z wybranymi kandydatami. GŁ-022

WYSTAWY

POWIATOWE ARCHIWUM PAŃSTWOWE Karwina, ul. Frysztacka 55/17: do 31. 1. wystawa pt.

„Karwina. Od soli do węgla”. Czynna: po, śr: w godz. 8.00-17.00, wt, czw: w godz. 8.00-14.00, pt: w godz. 8.00-12.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 28. 2. wystawa pt. „Świat dzieci”; stała ekspozycja pt. „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW W Hawierzowie, Pavlovova 583/2: do 31. 3. wystawa pt. „Architektura i kultura mieszkaniowa w czasach pierwszej republiki”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka 10/8: do 31. 1. wystawa pt. „Repliki strojów z pierwszej republiki”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyni, Polna 964: stała ekspozycja pt. „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: godz. 8.00-16.00; nie: godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

WIEŻA PIASTOWSKA i ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: Czynne codziennie w godz. 9.00-17.00.

ŻYCZENIA

Dnia 6 stycznia 2019 obchodziła swój zany jubileusz życiowy

pani ANNA ŚNIEGONIOWA
z Ligotki Kameralnej

Z tej okazji dużo zdrowia, radości, szczęścia i wszelkiej pomyślności składają mąż Stasiek, córki Zuzia i Janka z mężami oraz wnuczki Kasia, Tereska i Anetka. GŁ-016

WSPOMNIENIA

Jutro, 9 stycznia, minie 50. rocznica śmierci naszego Ojca i Dziadka

śp. ALFONSA BRZUSKI

Z szacunkiem i wdzięcznością wspominają córka Halina i syn Zbigniew z rodzinami. GŁ-014

Co znaczy słowo umarł? Czym jest śmierć? Podróż bez biletu, którą każdy ma raz. Śmierć to jest nieobecność w wielu miejscach naraz.

9 stycznia minie siedemnasta bolesna rocznica śmierci naszej Nieodżałowanej

HALINY KOWALCZYK

z Trzyna

Dnia 4 lutego minie również szesnasta rocznica śmierci

HELENY KUBECZKI

z Orłowej

O chwilę wspomnień prosimy tych, którzy znali i szanowali Ich wielkie życzliwe serca. Najbliżsi. GŁ-006

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

MINISTERSTVO KULTURY

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POKSKIEJ

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA”

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Witold Koźdoń, kozdon@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Foto-reporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratorom prowadzi Česká pošta, s.p., oddělení periodického tisku, Olšanská 38-9, 225 99 Praha 3. Zamówienia: www.periodik.cz, e-mail: postabo.prstc@cpost.cz • Reklamacje tel. 800 300 302 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indeksu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS

Dziś o godz. 16.00 w Drzewionce w Mostach koło Jabłonkowa rozpocznie się wernisaż wystawy Mirosława Lipowskiego, członka Fotoklubu Jabłonków. Ekspozycję można oglądać do połowy lutego.

Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...

Dziś, 8 stycznia 2019, obchodziłaby 100. rocznicę urodzin nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. ANNA FOLTYN
z Łąk

Z miłością i szacunkiem serdecznie wspominają i o cichą modlitwę proszą synowie Władysław i Henryk oraz Janka z rodzinami.

RK-152

Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą...
ks. Jan Twardowski

Dnia 8 stycznia 2019 obchodziłaby 100. urodziny

śp. AGNIESZKA KLIMSZOWA
z domu Przeczek, z Hawierzowa Błędowic

Równocześnie świętowałby 103. rocznicę urodzin Jej Mąż

LUDWIK KLIMSZA

Z miłością, szacunkiem i wdzięcznością wspominają synowie z rodzinami.

AD-002

Dnia 9 stycznia obchodziłby 100. urodziny nasz Kochany

śp. JAN LACHETA
z Mostów koło Jabłonkowa

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą żona i syn z rodziną.

GL-705

Dnia 7 stycznia minęła 20. rocznica zgonu naszego Drogiego Ojca, Teścia i Dziadka

śp. JÓZEFA PRZECZKA
z Łazów- Podlesia

O chwilę wspomnień prosi syn Zbyszek z rodziną.

GL-019

Wspomnienia to cicha nuta wyjęta z tonów przeszłości, wspomnienia to nic wysnuta ze złotej przedzy miłości.

Dnia 1 stycznia 2019 minęło 35 lat, kiedy na zawsze ucichło serce naszego Kochanego Ojca, Dziadka, Pradziadka i Wujka

śp. JÓZEFA REICHENBACHA
emerytowanego nauczyciela z Czeskiego Cieszyna, długoletniego członka Chóru Nauczycieli Polskich

Tych, którzy Go pamiętali, prosimy o ciche wspomnienia i modlitwę. Córka Halina z rodziną.

GL-017

W naszych sercach stale żyjesz z nami

Dnia 9 stycznia 2019 minie już trzeci rok, kiedy od nas na zawsze odeszła nasza Kochana Żona, Mamusia, Babcia, Siostra, Ciocia, Kuzyńska i Koleżanka

śp. KAZIMIERA SANTARIUS
z Hawierzowa-Szumbarku

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi.

RK-003

*Gdy mi smutno i źle, idę w leśną gęstwinę,
W szumie dębów i traw wspomnę, moi rodzice, dni z Wami spędzone...*

Dnia 9 stycznia 2019 mija 1. rocznica śmierci naszej Kochanej Mamusi

śp. LIDII WACŁAWCZYKOWEJ
z domu Czyż, z Olbrachcic

W tym samym dniu obchodziłby 92. urodziny Tatuś

śp. EUGENIUSZ WACŁAWCZYK
którego niestety także już nie ma wśród nas. Ze smutkiem w sercu wspominają córki Halina i Stasia z rodzinami.

GL-008

NEKROLOGI

Pograżeni w głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 4 stycznia 2019 w wieku 96 lat zmarła nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

śp. ZOFIA SZTEFKOWA
z domu Wałachowa, zamieszkała w Śmiłowicach

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 11 stycznia 2019 o godz. 14.00 w kaplicy cmentarnej w Śmiłowicach. W smutku pogrążona rodzina.

GL-021

PROGRAM TV

WTOREK 8 STYCZNIA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.45** Losy gwiazd **10.40** Dynastia Novaków (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko-party **14.55** Doktor Martin (s.) **15.45** Napisała: Morderstwo (s.) **16.40** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Pupendo (film) **22.05** Columbo (s.) **23.40** Kryminolog (s.) **0.40** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Planeta Czechy **10.20** Złoto dla pазeрных (film) **12.05** Dusze w morzu **13.00** Królestwo natury **13.25** Kochamy obcych **13.55** Sama **14.55** Chcesz je? **15.00** Głos niesie się z daleka **15.30** Einstein geniusz **16.25** Paryż w zwierciadle czasu **17.20** Nieodkryta Kuba **18.15** Turnov – serce Czeskiego Raju **18.45** Wieczorynka **19.00** Przez ucho igielne **19.25** Jan Evangelista Purkyně **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Piekło pod powierzchnią **20.50** Urodzona 1918 **21.50** Guzłowcy (film) **35.35** Lotnicze katastrofy **0.20** Jak znaleźć miłość w internecie.

NOVA
5.55 Śniadanie z TV Nova **9.10** Ulica (s.) **10.05** Spece (s.) **11.00** Rodzinne sprawy **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Krok za krokiem (s.) **13.00** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.15** Dr House (s.) **16.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Rodzinne sprawy **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.35** Weekend **22.35** Agenci NCIS (s.) **23.30** Bez śladu (s.) **0.20** Dr House (s.).

PRIMA
6.20 Puchaty patrol (s. anim.) **6.50** My Little Pony (s. anim.) **7.35** M.A.S.H. (s.) **9.35** Policja w akcji **10.30** Zbłąkane serca (film) **12.25** Południowe wiadomości **12.35** Gliniarz i prokurator (s.) **13.35** Lekarz z gór (s.) **14.35** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Policja w akcji **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Noc w muzeum (film) **22.25** Top Star magazyn **23.15** Policja w akcji **0.15** Komisarz Rex (s.).

ŚRODA 9 STYCZNIA

TVC 1
5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.50** Doktor Martin (s.) **10.35** Beznadziejna sprawa (film) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Miód **14.20** Columbo (s.) **15.55** Napisała: Morderstwo (s.) **16.40** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Najlepsze gąfy **21.15** Czarni baronowie (s.) **22.10** Grantchester (s.) **23.00** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.45** Losy gwiazd **0.40** AZ kwiz.

TVC 2
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Sto cudów świata **9.55** Einstein geniusz **10.50** Naziści a zwierzęta **11.40** Zapomniane ofia-

ry **12.30** Tajemniczy świat podziemi **12.55** Na granicy tradycji **13.25** Ta nasza kapela **13.50** Africa obscura **14.45** Po Czechach **14.55** Europa dziś **15.20** Czy zwierzęta mają prawa? **16.15** Telewizyjny klub niesłyszących **16.45** Urodzona 1918 **17.45** Ludzie z maneży **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.25** Kamień **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Podróż po Brooklynie **21.30** Przez Alpy nie tylko w poszukiwaniu śniegu **22.00** Mąż królowej **22.50** Hitler a holocaust **23.45** Bates Motel (s.) **0.30** Spartakiadowy morderca.

POLECAMY

• **Złoto dla pазeрных**
Wtorek 8 stycznia, godz. 10.20, TVC 2

• **Urodzona 1918**
Wtorek 8 stycznia, godz. 20.50, TVC 2

• **Miód**
Środa 9 stycznia, godz. 14.00, TVC 1

• **Bomba, która mogła zniszczyć ludzkość**
Czwartek 10 stycznia, godz. 12.10, TVC 2

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.50** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **11.00** Rodzinne sprawy **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Krok za krokiem (s.) **12.55** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.10** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Rodzinne sprawy **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamierzmy się żonami **21.35** MasterChef Czechy **22.55** Agenci NCIS (s.) **23.50** Bez śladu (s.) **0.45** Dr House (s.).

PRIMA

6.20 Puchaty patrol (s. anim.) **6.50** My Little Pony (s. anim.) **7.30** M.A.S.H. (s.) **9.30** Policja w akcji **10.30** Róża z Kerrymore (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.35** Gliniarz i prokurator (s.) **13.35** Lekarz z gór (s.) **14.35** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Policja w akcji **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Maigret: Noc na rozdrożu (film) **22.15** Show Jana Krausa **23.20** Policja w akcji **0.20** Komisarz Rex (s.).

CZWARTEK 10 STYCZNIA

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisała: Morderstwo (s.) **9.50** Narzeczony utknął (film) **10.35** Śniadanie w pidżamie (film) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Synowa (film) **14.20** Durrellowie (s.) **15.10** Doktor Martin (s.) **15.55** Napisała: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Pieskie życie (s.) **21.00** Stop (film) **21.45** Pr. dyskusyjny **22.45** Columbo (s.) **0.20** Grantchester (s.).

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Otwarcie nieodkrytego grobu **10.00** Nieodkryta Kuba **10.55** Na winnym szlaku **11.25** Trzy życia Vladimíra Pucholta **12.10** Bomba, która mogła zniszczyć ludzkość **13.05** Chcesz je? **13.10** Głos niosący się z daleka **13.40** Kamień **13.55** Historie domów **14.15** Paryż w zwierciadle czasu **15.10** Przez Alpy nie tylko w poszukiwaniu śniegu **15.40** Piekło pod powierzchnią **16.25** Boeing 777: naprawa generalna **17.20** Dusze w morzu **18.15** Podróż po Brooklynie **18.45** Wieczorynka **18.50** Architekt Karel Splanec **19.00** Przygody nauki i techniki **19.25** Jan Svatopluk Presl **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Z kucharzem dookoła świata: Senegal **21.00** Strony rodzinne **21.30** Skarby narodowe **22.00** Szczęście (film) **23.40** Q **0.10** Jak znaleźć miłość w internecie.

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.50** MasterChef Czechy **11.00** Rodzinne sprawy **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Krok za krokiem (s.) **12.55** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **14.10** Dr House (s.) **15.55** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Rodzinne sprawy **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **21.35** Gwiazdne życie **22.10** Wróg publiczny (film) **0.35** Dr House (s.).

PRIMA

6.20 Puchaty patrol (s. anim.) **6.50** My Little Pony (s. anim.) **7.30** M.A.S.H. (s.) **9.30** Policja w akcji **10.30** W blasku ognia (film) **12.20** Południowe wiadomości **12.35** Gliniarz i prokurator (s.) **13.35** Lekarz z gór (s.) **14.35** Komisarz Rex (s.) **16.35** Popołudniowe wiadomości **16.55** Policja w akcji **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Top Star **20.15** Noc w muzeum: Tajemnica grobowca (film) **22.20** Tak jest, szefie! **23.25** Policja w akcji **0.20** Komisarz Rex (s.).

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

NASI DZIAŁACZE

EWA SIKORA

Moja działalność społeczna rozpoczęła się po zakończeniu studiów, kiedy wróciłam z Południowych Moraw do Czeskiego Cieszyna. Ponieważ zawsze ciągnęło mnie do pracy społecznej, od razu, we wrześniu 1981 roku, zapisałam się do czeskokoczyńskiego chóru mieszanego „Harfa”. Przez kolejnych 30 lat byłam, niestety, stale jego najmłodszą chórzystką. Z biegiem czasu stałam się również członkiem zarządu chóru, a później jego kierownikiem organizacyjnym. W tej roli przyszło mi pożegnać się z „Harfą”. Kiedy bowiem wykruszały się jej szeregi, a głosy i kondycja przestały dopisywać, podjęliśmy decyzję o jej rozwiązaniu. Część z nas śpiewa obecnie w chorze „Godulan-Ropica”. Z okresu członkostwa w „Harfie” wspominam przede wszystkim dwukrotny udział w Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, a także koncerty w Pradze, Wiedniu i Warszawie. Poza tym przez cały czas istnienia samodzielnego Zrzeszenia Śpiewaczo-Muzycznego byłam sekretarzem zarządu, co pozwoliło mi poznać wielu dyrygentów i chórzystów – od Bogumina po Mosty.

Od początku lat 80. ub. wieku udzielałam się również w zarządzie MK PZKO w Czeskim Cieszynie-Osiedlu, a przez jedną kadencję byłam nawet jego wiceprezesem. Kiedy założyłam rodzinę, musiałam jednak trochę przyhamować, by w kilka lat później ponownie zaangażować się w pracę społeczną. Tym razem w kołach Macierzy Szkolnej – najpierw przy przedszkolu, potem przy szkole i w końcu przy gimnazjum. W 1999 roku, kiedy Helena Legowicz założyła Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki, jako bibliotekarka i osoba na co dzień obcująca z książkami, wstąpiłam do tej organizacji i zostałam jej skarbnikiem. Dzięki SPPK poznałam osobiście wielu polskich autorów, głównie książek dla dzieci. Obecnie jestem też wiceprezesem Koła PZKO w Czeskim Cieszynie-Centrum. Praca społeczna to dla mnie duża satysfakcja. Cieszę się również, że wreszcie został zakopany rów między PZKO i Kongresem Polaków i że mogliśmy przeczytać w „Głosie” wspólne noworoczne życzenia obu prezesów. (sch)

Fot. BEATA SCHÖNWALD

MINIKWADRAT MAGICZNY

Pionowo i poziomo jednakowo:

1. puste miejsce, zbyt duży odstęp
2. inaczej wrzątek
3. kwiatostan kukurydzy
4. samochód belgijski

Wyrazy trudne lub mniej znane:

APAL

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

ROZETKA

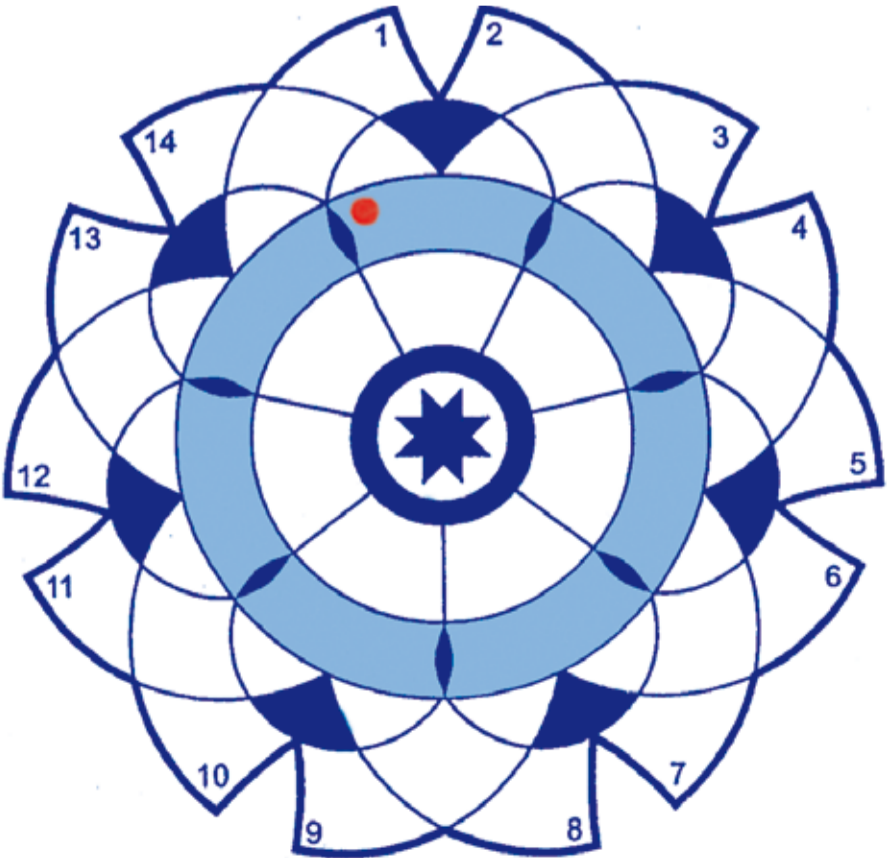
Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie cytatu hiszpańskiego pisarza Carlosa Luiza Zafóna: „Ten, kto kocha naprawdę, kocha w milczeniu, uczynkiem, a nie...”

1. siły zbrojne, wojsko
  2. podawane przed odzewem
  3. obłuda, nieprawda
  4. orzech z mleczkiem
  5. symbol państwa
  6. ze stolicą w Rydze
  7. najsłynniejszy był Rodyjski
  8. plac targowy
  9. jednoczesny wystrzał z wielu armat
10. i kokosowiec, i daktylowiec
  11. stolica Senegalu
  12. roślinny symbol niewinności
  13. zakład, spółka, przedsiębiorstwo
  14. setna część złotego
- Wyrazy trudne lub mniej znane: KOŁOS**

POŁĄCZONE MINIKWADRATY MAGICZNE

	1	2	3	4				
1								
2								
3					5	6	7	
4								
					5			
					6			
					7			

1. okienko w burcie statku
2. ze stolicą w Wilnie
3. jedna ze stron medalu
4. ROZWIĄZANIE DODATKOWE (widowiska o Bożym Narodzeniu)
5. wojskowy samochód terenowy
6. widz zawodów sportowych
7. wartka w sensacyjnym filmie

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 18 stycznia 2019 r. Autorem zadań jest Jan Kubiczek.